

Fractie Partij voor de Dieren
Mevrouw C. Pallandt
per e-mail

Uw schrijven van : 11 mei 2020
Uw kenmerk :
Zaaknummer : 296360
Ons Kenmerk : 297213
Behandeld door : de heer A. Merks
Doorkiesnummer : 076 564 10 62
Datum : 26 mei 2020
Verzenddatum :

Onderwerp: Jaarverslag Commissie Muskusratten Unie van Waterschappen

Geachte mevrouw Pallandt,

Bij boven aangehaalde brief stelt u ons vragen over onder meer het jaarverslag van Commissie Muskusratten van de Unie van Waterschappen op grond van artikel 60 van het Reglement van Orde algemeen bestuur. Wij hebben uw brief behandeld in onze vergadering van 26 mei 2020 en besloten u als volgt te antwoorden.

Omdat uw vragen deels betrekking hebben op het jaarverslag van de Commissie Muskusratten van de Unie van Waterschappen, hebben wij ons antwoord met de Unie van Waterschappen afgestemd.

Er zijn landelijk 50.319 muskusratten 'gevangen' (dat wil zeggen 'gedood'). Daarnaast waren er landelijk 11.538 bijvangsten. Ook de bijvangsten van de beverrattenbestrijding worden besproken. Daar staat de opmerking bij "Daarnaast gaat het om dieren die door stress overlijden in de levend vangende kooi."

1. Wat vindt u ervan dat er op 50.319 muskusrattenvangsten 11.538 bijvangsten waren, wat dus meer dan 1 op 5 is?

Antwoord

Dit aantal is hoog, na een jarenlange daling zien we het aantal bijvangsten vanaf 2017 toenemen. We zien hierbij regionale verschillen: in het westen van Nederland waar muskusratten intensiever bestreden worden, vinden relatief meer bijvangsten plaats.

2. Wat was het aantal bijvangsten in Waterschap Brabantse Delta in 2019, en hoe was dit verdeeld over verschillende diersoorten? Gelieve dit op te splitsen voor Muskusrattenvangst en Beverrattenvangst. Graag zien wij hier ook bij hoeveel beschermde diersoorten er tussen zaten.

6/4: Bijvangst Muskusrattenbestrijding per soort en periode											Jaar gegevens: 2019				
Waterschap: Waterschap Brabantse Delta															
Nr.	Soort	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	Totaal
001	woelrat	7	12	18	39	27	18	9	5	13	12	19	13	8	200
002	bruine rat	20	22	17	14	11	3	14	6	3	15	19	16	29	189
003	bunzing	1	1					1		2	1				6
005	zwarte rat			1											1
006	amerikaanse nerts					1					1				2
009	konijn								1						1
121	waterhoen	1	1		3	1	2	1				1			10
122	wilde eend	1		3	4	2		2	1	1					14
123	dodaars				1										1
125	meerkoe					1	2	1	1				1		6
129	blauwe reiger					1									1
142	aalscholver	2	3	9	3	1		2	1	1		1	1		24
150	middelste zaagbek		1												1
155	grijs gans		1												1
201	aal					4		1	1	3					9
202	grote modderkruiper				1										1
247	snoek		1	1	4		2				2	1	1		12
248	zeelt							1	2	6	7	2			18
249	baars									1					1
251	brasem				1										1
263	blankvoorn				3										3
264	ruisvoorn				1			1						1	3
267	graskarper							1							1
372	wolhandkrab										1				1
377	amerik. rivierkreeft	15			7	1	2		10	9	1	1	4	1	51
	Totaal	47	42	49	81	50	29	34	28	39	40	44	36	39	558
6/4: Bijvangst Bevrattentbestrijding per soort en periode											Jaar gegevens: 2019				
Waterschap: Waterschap Brabantse Delta															
Nr.	Soort	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	Totaal
	Totaal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3. Wat doet Waterschap Brabantse Delta op dit moment (dus wij hebben het niet over toekomstige oplossingen) om het aantal bijvangsten te beperken?

Antwoord

Wij houden ons aan de landelijke gedragsregels en volgens de strategie 'Terugdringen tot de landsgrens'. Doordat dan minder muskusratten gevangen worden, zal er minder vangmateriaal uit staan en zal dit vervolgens ook resulteren in minder bijvangsten.

4. Recentelijk liet u ons weten positief te staan ten opzichte van het overheidsinitiatief Direct Duidelijk, dat overheden ertoe oproept om transparant en duidelijk te communiceren. Wat vindt u er in dit licht van dat in het jaaroverzicht Muskusratten / Bevrattent wordt gesproken van 'muskusrattenvangsten' en niet over 'dodingen'? Bent u met ons eens dat dit misleidend en niet volledig transparant is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

De bestrijding in Nederland is zeer transparant en er wordt met alle organisaties samengewerkt en openlijk gecommuniceerd. Alles wat gevangen (en zoals u het benadrukt gedood wordt) wordt geregistreerd en gedeeld.

In het Plan van Aanpak Muskusrat terugdringen tot de landsgrens versie 3.2¹ staat op pagina 8 als reactie op iets dat door de afgevaardigde van Brabantse Delta ter sprake is gebracht: "de opzet van de nieuwe strategie is het doden van zo min mogelijk muskusratten en bijvangsten". Het aantal gevangen muskusratten is landelijk dus inderdaad afgenomen, maar het aantal bijvangsten is flink toegenomen.

5. Bent u het met ons eens dat het genoemde doel van zo min mogelijk bijvangsten doden in 2019 niet behaald is? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

¹ Zie geagendeerd stuk CMB 20-6b.docx voor de Commissie Muskus- en Bevrattent van 15 mei 2010.

Zoals ook bij het antwoord van vraag 1 staat aangegeven, is het aantal bijvangsten landelijk hoog, na een jarenlange daling zien we het aantal bijvangsten vanaf 2017 toenemen. We zien hierbij regionale verschillen: in het westen van Nederland waar muskusratten intensiever bestreden worden, vinden relatief meer bijvangsten plaats.

6. Bent u bereid in de commissie muskus- en beverratten van 15 mei 2020 te vragen hoe het mogelijk is dat het aantal bijvangsten (fors) is toegenomen terwijl het doel juist was om dit aantal te verminderen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Dit onderwerp en de resultaten zijn besproken tijdens de CMB van 15 mei 2020. De conclusie is meegenomen in het antwoord op vraag 1. Voorts wijzen wij u op het antwoord bij vraag 3: Wij houden ons aan de landelijke gedragsregels en volgens de strategie 'Terugdringen tot de landsgrens'. Doordat dan minder muskusratten gevangen worden, zal er minder vangmateriaal uit staan en zal dit vervolgens ook resulteren in minder bijvangsten.

7. Bent u bereid in de commissie muskus- en beverratten van 15 mei 2020 te vragen wat deze toename van het aantal bijvangsten zegt over de effectiviteit en wenselijkheid van de strategie 'muskusrat terugdringen tot de landsgrens'? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Zie de antwoorden op vraag 1 en 6.

In de jaarcijfers over beverratten is te zien dat er in 2019 in de Brabantse Waterschappen 0 beverratten zijn gevangen. In ons eigen waterschap was dit in 2018 ook zo, in de andere Brabantse waterschappen ging het om een handjevol.

8. Kunt u ons nog eens uitleggen waarom het nodig is om een afschotvergunning voor beverratten aan te vragen? Graag horen wij ook hoe dit zich verhoudt tot het feit dat beverratten al geruime tijd in heel Nederland worden uitgeroeid en de mogelijkheid hiertoe ook in wet- en regelgeving geborgd is.

Antwoord

In de opdracht van de Provincie staat dat beverratten door de Brabantse waterschappen dient te worden bestreden. Hiervoor mogen toegestane vangmiddelen worden ingezet. Voor de bestrijding van beverratten wordt volgens onze eigen gedragsregels gebruik gemaakt van een luchtdrukwapen en bij voorkeur geen vuurwapen. In zeer uitzonderlijke situaties mag het vuurwapen worden gebruikt als hiervoor toestemming is van de leidinggevende. Hiervoor moeten wel de regels, die gelden voor gebruik van vuurwapens, in acht worden genomen.

9. Hoe vaak is er in 2019 geprobeerd in ons waterschap om een beverrat te vangen, en is dat niet gelukt?

Antwoord

In ons waterschap zijn in 2019 geen vangmiddelen uitgezet voor beverratten omdat daar geen aanleiding voor was.

10. Is er reeds een afschotvergunning voor beverratten aangevraagd (in het jaar 2020)? Zo ja, kunt u de context van de aanvraag met ons delen, en als u dit niet kunt, waarom niet? Zo nee, zijn er concrete plannen om een afschotvergunning voor bevers aan te vragen? Zo nee, waarom stond dit dan in de begroting voor 2020?

Antwoord

Nee, zie ook het antwoord op vraag 8. In de Provinciale verordening is tevens geregeld dat Wildbeheereenheden vanuit de jacht beverratten mogen doden met het vuurwapen. Er zijn geen plannen om afschotvergunning voor bevers aan te vragen. De betreffende tekst in de begroting is reeds eerder behandeld en gecorrigeerd.

11. Hoeveel gevallen waren er in 2019 in ons waterschap waarbij er werd ingegrepen (bijvoorbeeld door verplaatsing) bij overlast door bevers?

Antwoord

Er is op een enkele plek ingegrepen door de schade te herstellen. De bevers zijn niet verplaatst.

12. Hoeveel gevallen van schade door beverratten waren er in 2019 in ons waterschap? Kunt u deze gevallen toelichten?

Antwoord

Geen, er zijn immers geen beverratten waargenomen of speurbeelden daarvan.

13. Veroorzaakt de bever of de beverrat meer schade in ons waterschap, naar uw mening?

Antwoord

Zeker, sinds afgelopen jaar is op een aantal plaatsen graafschade hersteld aan dijken veroorzaakt door bevers. Dit neemt steeds meer toe omdat het aantal bevers in ons beheergebied toeneemt. Voor wat betreft de beverrat verwijzen wij u naar het antwoord op vraag 12.

Als laatste hebben wij nog twee vragen over het Plan van Aanpak.

14. In het plan van aanpak staat daarnaast op pagina 12: "In het bereikte bestuursakkoord klinkt de stem van de PvdD door. Zij wensen een diervriendelijke manier om knaagschade te voorkomen." En later daarop de reactie: "Het is een grote uitdaging om bestrijding op een diervriendelijke manier aan te pakken." Dit is echter niet wat er met de vraag bedoeld werd. In de vraag ging het over een diervriendelijke manier *om graafschade te voorkomen* en niet een diervriendelijke manier *om te bestrijden*.

Antwoord

Waarvan akte. Wetende dat gekozen is voor bestrijden zal dit zo 'diervriendelijk' mogelijk worden uitgevoerd.

15. Bent u bereid in de Commissie Muskus- en Beverratten aan te kaarten dat dit antwoord geen complete reactie op de vraag is? Bent u bereid om te vragen of alternatieven voor bestrijding in dit antwoord ook genoemd kunnen worden? Indien het antwoord op een van deze vragen 'nee' is, waarom niet?

Antwoord

In het vier jaar lang durende landelijk onderzoek 'De veldproef muskusratten', voorafgaand aan de strategische keuze, is uitgebreid aandacht besteed aan zowel alternatieven voor het beschermen van waterstaatswerken als het zo diervriendelijk mogelijk doden van muskus- en beverratten. Wij verwijzen u verder naar het antwoord op vraag 14. De discussie in de Commissie Muskus- en Beverratten is hierbij beëindigd.

In het landelijk jaarverslag 2019 muskus- en beverratten² is te lezen dat de salariskosten voor de landelijk coördinator in 2019 111.536 euro bedroegen. Wij zijn niet bekend met deze rol/functie, vandaar de volgende vragen:

16. Wie is deze landelijk coördinator? Gaat het om een voltijds- of nevenfunctie?

Antwoord

De landelijks coördinator is de heer D. Moerkens is Beleidsadviseur Waterbeleid. Het betreft hier een voltijdsfunctie bij de Unie van Waterschappen.

17. Op welke manier vindt afstemming plaats tussen de landelijk coördinator en de afdeling muskusrattenbestrijding (dan wel degene die dit aanstuurt) binnen ons waterschap?

Antwoord

Via de Werkgroep Muskus- en Beverratten (strategisch) en de Themagroep Muskus en Beverratten (tactisch). Dit zijn ambtelijke overlegorganen.

Tot slot. Op 7 april j.l. stelde de Partij voor de Dieren u een vraag³:

"Waarom heeft de portefeuillehouder, en het hele Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur niet op de hoogte gebracht van de 'ongelukkige verschrijving' die de indruk wekte dat er in de begroting 2020 bedoeld werd op een afschotvergunning voor bevers in plaats van beverratten – niet toen er een discussie over losbarstte bij de bespreking van de begroting, niet toen er moties en amendementen over werden ingediend, niet toen de media er meerdere malen aandacht aan besteedden, en niet in antwoord op schriftelijke vragen – en verschaft u hier nu pas, bij de zoveelste set vragen, duidelijkheid over?"

Uw reactie op 28 april, na een algemene inleiding, was⁴:

"Het dagelijks bestuur heeft altijd in de berichtgeving aan het algemeen bestuur en de omgeving een zo eenduidig mogelijke boodschap voor ogen. Zo ook in dit geval. In de bespreking in het algemeen bestuur heeft de portefeuillehouder e.e.a. dan ook proberen te verduidelijken. Dat dit in uw optiek onvoldoende verhelderend was in samenhang met de uiterst ongelukkige verschrijving (bevers had moeten zijn: beverratten) betreurt het dagelijks bestuur dan ook. Eens te meer nu verheldering niet enkel een grote inspanning van de fracties heeft gevergd, maar ook van de ambtelijke organisatie."

Dit is feitelijk gezien geen antwoord op de vraag. Wij willen van u weten waarom er een expliciete navraag van onze fractie nodig was om dit misverstand recht te zetten. Daarom nogmaals de vraag:

² Zie geagendeerd stuk CMB 20-5c.docx voor de Commissie Muskus- en Beverratten van 15 mei 2020.

³ <https://www.brabantsedelta.nl/mgd/files/vragen-bevers-n.a.v.-antwoorden-vragen-12mrt-07-04-2020.pdf>

⁴ <https://www.brabantsedelta.nl/mgd/files/brief-pvdd-aanvullende-vragen-beverafschot-dbreactie.pdf>

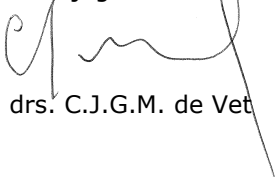
18. Waarom heeft het Dagelijks Bestuur het Algemeen Bestuur niet direct geïnformeerd toen u doorhad dat er een verschrijving (bever in plaats van beverrat) in de begroting 2020 stond? Wij vernemen graag uw reactie.

Antwoord

Aan ons antwoord van 28 april 2020 hebben wij niets toe te voegen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Uw brief en ons antwoord daarop worden overeenkomstig het RvO en de spelregels geagendeerd als ingekomen stuk voor de vergadering van het AB van 17 juni 2020 en op de website van het waterschap geplaatst.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur,
De dijkgraaf

drs. C.J.G.M. de Vet

De secretaris-directeur

dr. A.F.M. Meuleman